

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisl nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petič-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Poklon ultramontanstvu.

Sedaj je tudi tržaška „Edinost“, ki se je sicer vedno nervozno branila očitanja, da je klerikalna, in ki je v lepših dnevih znala pogumno nastopiti proti Mahničju in njegovim naukom, očitno preskočila v tabbor najhujšega ultramontanstva in temu ultramontanstvu naredila tako globok poklon, da ga je ljubljanski „Slovenec“ z veliko radostjo kar dvakrat zapored ponatisnil.

Priliko za ta poklon je dalo „Edinosti“ pastirsko pismo, ki ga je te dni obelodanil krški škof in naš stari znanec dr. Mahnič in s katerim je vsem vernikom svoje škofije prepovedal čitati časopis „Prava naša Sloga“.

Mi od vsega srca želimo, da bi se Hrvatom posrečilo ugonobiti to „Pravo Našo Slogo“, zakaj ta list, ki ga izdaja razupiti hrvatski odpadnik dr. Krstić na stroške in v prid laške stranke v Istri, je narodnim prizadevanjem Hrvatov v Liburniji silno veliko škodoval. Krstić in njegov list sta stebra lahonstva v Liburniji in morda se imajo Lahii največ njima zahvaliti, da so še danes tako čisto hrvatske občine kakor Veprinac, Mošćenice in druge v laških rokah, dasi v teh občinah Lahov ni ni. Hrvatje so to sami uvideli in ustanovili v Opatiji svoj posebni tednik „Narodni list“, ki je jako dobro uredovan in se je ljudstvu močno prikupil ter se mnogo čita, posebno ker je pisan v čakavskem dijalektu. Mi odkrito priznamo, da bi bili od srca veseli, če bi Hrvatje zamogli Krstićev list zadušiti ali vsaj njegovo stranko ugonobiti ali istotako odkrito priznamo, da je nevedno narodnega lista, tudi če ni svobodomiseln, da pade same radosti v prah pred škofom Mahničem, ker je ta prepovedal „Pravo Našo Slogo“; tak poklon ultramontanstvu, kakršnega je storila „Edinost“, zasluži obsodbo tudi tedaj, če je škofova prepoved zadela našemu narodu škodljiv in nevaren nasprotniški list.

Nam ne prihaja niti na kraj misli, da bi branili izdajico Krstića ali njegov list, ali v dolžnost si šteujemo, da

tudi pri tej priliki branimo občno državljansko svobodo, katere je jeden glavnih pogojev našemu narodnemu obstanku in da se tudi pri tej priliki oglasimo protiprepotenci naših škofov, ki se postavljajo nad državne zakone in si laste pravice, katerih nimajo in katerih jim tudi nihče priznati ne sme, kdor sam vživa tiste svoboščine, ki nam jih daje ustava.

Mahničeva prepoved „Prave Naše Sloge“ ne bo v praktičnem oziru prav nobenega uspeha imela. Mi smo se sami prepričali, da so pastirska pisma zoper posamične liste najboljše reklama za te liste. Čim bolj rohani naša duhovščina zoper „Slov. Narod“, „Rodoljuba“ in „Gorenjca“, toliko več naročnikov imajo ti listi, toliko rajše jih ljudje čitajo. In v Istri bo ta reklama še toliko bolj zalegla, ker prebivalstvo nikakor ni prijazno duhovščini in vse prej kakor klerikalno. Tam se je pač že zgodilo, da je ljudstvo na tega ali onega duhovnika streljalo, ali komandirati se od duhovnikov ne pusti in zato tudi zoper laško kugo, ki jo širi v hrvatskem jeziku nesrečni dr. Krstić, izdani pastirski list ne bo drugega, kakor udarec v vodo.

To je naposled mogla vedeti tudi „Edinost“, kakor tudi to, da ima laška stranka dovolj denarja, da vzdrži Krstićev list, dokler se ji zljubi, in prav zato ne moremo v „Edinosti“ izjavi glede Mahničevega pastirskega lista ničesar drugega videti, kakor globok poklon ultramontanškim pretenzijam, kakor zadnjo etapo v dolgem procesu, ki je tisto „Edinost“, ki je nekdanj pobjajala Mahničeve nauke, pripeljala do tja, da je padla pred njim na kolena, ker je sedaj dejanjsko storil nekaj, kar je učil že tedaj, ko ga je „Edinost“ pobjajala.

To je načelno prelevljenje, ki ga ni prezreti, ampak, ki smo ga morali zabeležiti že z ozirom na stališče, katero zavzema „Edinost“ mej slovenskimi časopisi. Mi si seveda nikakor ne lastimo pravice, klicati „Edinost“ na odgovor, pravico pa imamo konstatirati, da je njeno najnovejše načelno stališče slovesno pripoznanje najhujšega ultramontan-

stva, in zatajenje vseh tistih principov, na katerih se je izvršil preporod slovenskega naroda, in na katerih sloni naša narodna eksistencija. Če hoče zdaj „Edinost“ ostati sama sebi zvesta, naj izkoplje iz svojega arhiva še tisto slavnoznano skupno pastirsko pismo avstrijskih škofov, v katerem se je narodnostna ideja proglasila kot poguben ostanek iz paganskih časov, in naj se ravna po tem pismu, zakaj sicer se zna tudi njej pripetiti, da pride na indeks.

Hrvatsko-slovenski klub.

Glasilo dalmatinskih Srbov „Dubrovnik“ je priobčil naslednji članek:

U zastupniškoj kući u Beču opstojе dva kluba, sastavljena od zastupnika slovenačkih i hrvatskih. Uzrok je toj podjeli borba što se vodi između Slovenaca klerikalaca i liberalaca. Klerikalni slovenački zastupnici nijesu htjeli nikakve veze sa svojim liberalnijem zemljacima, no su osnovali svoj klub, koji se zove „Slavenski Centrum“, a vogja mu je Dr. Šušteršić, miljenik i štićenik nadbiskupa ljubljanskoga, nama dobro poznatoga Jegliča, učenika i druga Stadlerova. Drugi klub sastavili su slovenački liberalni poslanici zajedno sa hrvatskim zastupnicima, i nazvali su ga „Hrvatsko-slovenački klub“. U ovaj klub ušli su i promonirani klerikalci: popovi Biankini, Perić i Spinčić. Taj connubium slovenačkih liberalaca sa hrvatskim klerikalcima izgledao je odmah nenaravan. Nametalo nam se pitanje, u čemu se razlikuje Šušteršić od popa Biankinija, nadbiskup Jeglič od n. pr. biskupa Marcellića i Uccellini. Mi nijesmo nazivali nikakve razlike, ipak se pristaše njihovi nagloše razdijeljeni u dva kluba, u klerikalni i tobože liberalni.

U toliko je nastala zakulisna borba, i nastojanje stopiti ta dva kluba u jedan. Sva ta nastojanja razbila su se o nepopustljivost slovenačkih klerikalaca; oni nijesu htjeli družbe sa slovenačkim liberalcima, kojim je na čelu Dr. Tavčar.

Nastaje prelom i otvorena borba.

Najprije je pop Prodan u „Hrvatskoj Kruni“ napao hrvatske zastupnike, osobito zastupnike svećenike, što su se združili sa liberalnijem Slovincima. Zatim je Stadlerov organ „Vrhbosna“ pustio anatemu zbog istoga razloga na Biankinija, Perića i Spinčića, što su se, kao svećenici i Hrvati, združili sa „bezvjercem“ Drom Tavčarom, a ostavili na ojedilu „pobožnoga katolika“ Dra Šušteršića. Nadbiskup sarajevski Stadler nije mogao svoga učenika i druga, biskupa ljubljanskoga Jegliča, ostaviti na ojedilu. I dalmatinski biskupi biće sigurno drugijem putem učinili svoju dužnost.

Anatema je djelovala. Trebalo je dati satisfakciju Dru Šušteršiću, t. j. biskupu Jegliču. Hrvatski zastupnici bili su stavljeni pred alternativu: ili sa „hrvatskim“ episkopatom ili sa „bezvjercem“ Drom Tavčarom. Ko pozna hrvatski javni život i struju koja u njemu vlada, nije mogao ni za čas posumnjati, komu će se carstvu privoljeti hrvatski zastupnici, da spase slobodnu kartu u „raj mandata i ostalih otačbeničkih časti“.

Trebalo je naći izgovor.

U Kranjskoj, kao što je prirodno, nastavlja se borba između klerikalaca i liberalaca. Tamošnji se listovi pošteno čupaju. Liberalni „Slovenski Narod“ ukazuje narodu sve mane i pogibli koje dolaze od klerikalstva. Eto dobre prilike za hrvatske zastupnike, da iskažu svoje „ogorčenje“ liberalnijem slovenačkim zastupnicima, osobito vogji Dru Tavčaru, radi pisanja „Slovenskoga Naroda“, koji tobože „konsekventno napada vjeru i institucije katoličke crkve“. To je stara manevra: ko nije klerikalac, taj radi protiv vjere.

Sastada se veliko vijeće. Bili su naznačeni: Dr. Ivčević, Dr. Zaffron, Dr. Ferri, Biankini, Perić, Šupuk, Spinčić, Robić i Dr. Ploj. Ovi samoglasno odlučioše, da se izrazi želja, da bi Dr. Tavčar istupio iz kluba hrvatsko-slovenačkoga, jer da bi u protivnom slučaju istupili Biankini, Perić, Spinčić i ostali.

Dr. Tavčar istupio je iz kluba, a Stadler, Jeglič i ostali mitronosci likuju.

Neka Dr. Tavčar sada po svome iskustvu

LISTEK.

Kurban Bajram.

Sedmero strelav iz rumene trdnjave razgranilo je v soboto zvečer, 30. marca, začetek štiridnevnega praznovanja „Kurban Bajrama“. S temi prazniki končajo se slavnosti v Mekki, katerih se udeležijo velikanska množica pravovernih čestilcev proroka. Biti mora najmanj 80 tisoč romarjev, sicer bi se slavnosti ne mogle vršiti. Za slučaj, da bi udeležba romarjev ne dosegla omenjenega števila, nadomesti se z vojaki, kateri itak spremljajo romarje, čuvajoč jih pred napadi, ter vzdržajoč red med njimi.

Tudi iz okupiranih dežel udeležijo se vsako leto več muhamedancev tega romanja, letos n. pr. iz Sarajeva 28 oseb. Potovanje na grob proroka „Kaaba“ in nazaj traja navadno pet mesecev. Udeležiti bi se ga imel vsak Turčin vsaj enkrat v življenji. Če ne more iti sam, poslati sme namestnika, a „odpuškov“ deležen je sam, ne po njegov zamestnik, kateri dobi poleg stroškov za pot še lep „bakšiš“. Poznam več takih, ki so bili že večkrat za druge v Mekki.

Naslov „hadži“, kateri pristojta vsa-

kemu, ki se je udeležil tega romanja, dobi oni, ki je plačal stroške potovanja, ne pa pravi udeležanec. Vidni znak te časti je rujavo pisan turban, bel turban pa znači, da je njega nositelj duhovnik, „hodža“. Ta seveda nima tega pomena, kakor pri nas, zato jih je pa tudi jako veliko. Vsako svetišče, „džamija“, ima jednega, ki opravlja službo svečenika in našega cerkovnika ob enem. Njega služba obstoji v tem, da kliče štirikrat na dan z minareta — ki je pri džamijah to, kar pri naših cerkvah zvonik — veroizpovedovanje ter skrbi za red v džamiji.

Poleg hodž, ki so plačani za to službo iz deželnega vakufa — verskega fonda, hodi veliko drugih okolu, ki niso stalno nastavljeni ter primejo radi tudi za druga opravila. Poznam jednega, ki je uradni sluga, drugi nosi zopet mleko po hišah.

Najvišji duhovnik muhamedancev okupiranih dežel, Keis-ul-Ulema, stanuje v Sarajevu ter je v verskih zadevah podrejen sultanu kot poglavarju Muhamedove cerkve.

Praznik „Kurban Bajram“, je imenovan po ogromni množini ovnov, „kurbanov“, kateri se na ta dan zakoljejo v zahvalno daritev Allahu, ker ni pripustil, da bi bil Ibrahim daroval svojega sina. Ako bi bil Abraham daroval svojega sina — tako uči

njih vera — moral bi vsak pravoverni muhamedanec darovati svojega prvorojenčka. Kot zahvalno daritev, ker je Bog odvrnil to nesrečo, daruje naj vsak vernik kolikor more veliko število ovnov. Čim bogatejši je Turčin, tem več zakolje ovnov, katerih meso se potem razdeli večinoma med reveže.

V Mekki mora vsak romar darovati vsaj jednega ovna. Če se pomisli, da znaša število romarjev 80 tisoč, in da zakolje vsak romar najmanj jednega ovna, predstavljati si je lahko ta nenavadni prizor, to ogromno klanje nad 80.000 ovnov.

Ker ni mogoče povziti te ogromne množine mesa v jednem dnevu — spraviti se pa radi velike vročine ne da — mora se meso zakopati v zemljo, kar je iz zdravstvenih ozirov neobhodno potrebno. Tudi pri tem ima vojaštvo dosti posla.

Naše romarje spremlja vsako leto vladni zdravnik. V Mekko seveda ne sme, kajti neverniška noga svete zemlje ne sme prestopiti. Gorje predrznežu, če bi si samo upal poskusiti!

Marsikateri naših romarjev ni videl več lepe Bosne; nevajeni podnebja, vsled vročine ter prenapornega potovanja po pustnijah omagali so in bili uvrščeni med one srede zemljane, katerim je skazal

Višji milost, da jim je poslal smrtnega angelja v kraju, kjer počivajo ostanki njegovega preroka. Zanj je odločeno posebno mesto v raju.

V nedeljo sem se namenil, da si ogledam to ritualno klanje pri Begovi džamiji, najlepši v Sarajevu. Grede mimo katoliške katedrale, videl sem seljake z zelenimi vejicami — bila je cvetna nedelja — da jih dajo blagosloviti. Vzbudil se mi je marsikateri spomin na mlada leta. Tudi jaz sem kot deček nosil z zelenjem okrašeno „butaro“ iz leskovih palic k sveti Marjeti, da jo blagoslovi duhovnik, in da nam v prihodnjem letu varuje hišo v hudi uri pred strelo!

Klanje kostrunov vrši se zjutraj v določenem času. Strel s trdnjave je znamenje, da se vrši klanje tudi v Mekki in po vsem muhamedanskem svetu. Milijoni pohlevnih živalij so žrtva večstoletnega verskega običaja.

Na dvorišču krasne džamije, poleg katere je grob njenega ustanovitelja in njegovega sluga, bilo je veliko revežev vseh ver, ki so tu zastopane. Opazil sem pa takoj, da je ciganski rod najštevilnejše zastopan. Sarajevo ima sploh mnogo ciganov; svoje kolibe imajo na prijaznem griču „Gorica“ poleg mesta. Po veri so muhame-

promisli, koliko Srbi trpe i koliko su gonjeni od iste firme, koja je njega onakijem uskrnjem jajem darovala.

„Slovenski Narod“, komu je Dr. Tavčar šef, više ili manje u srpsko hrvatskom sporu na strani je Hrvat. Njegove vijesti, njegovi dopisi iz Sarajeva puni su netačnosti na uštrb srpskoga naroda. Mi smo u dva maha ustali protiv takomu postupku braće Slovenaca. Mi smo donekle razumijevali taktiku „Slovenskoga Naroda“ i njegovih ljudi; oni su htjeli za svoju unutrašnju borbu zadobiti simpatije Hrvata, ali su zaboravljali, da su hrvatski političari, sa veoma rijetkim izuzetkom, i slovenački klerikalci duhovni sinovi jedne te iste majke i oca.

Errando discitur. Griješeci se uči. Želim iz svega srca, da afera Dra Tavčara doprinese bistranju pojmova i prirodnoj podjeli stranaka. Nije fajda tajiti, jednom se moraju naći udruženi svi na predni elementi Slovenaca, Hrvata i Srba protiv udruženoga moćnoga klerikalstva. To zahtijevaju bitni interesi južnijih Slavena.

„Jedinstvo“ beleži dogodivši se izstop slovenskih naprednih poslanaca in dostavlja:

„Ovakvo je danas. Gdje je jamstvo, da se sutra ne pogje dalje i ne uspije, da niko ne može postati ni zastupnikom, ako se ne potpiše, da će svaki dan moliti tri puta Rozarij i bar 10 puta zaviriti u crkvu? Valaj mi nijesmo in ne pišemo ni proti vjeri, ni crkvi, ni svećenstvu kao takovome, a ipak već se i u nas misli, da smo i za ovo malo slobodnijeg pisanja postali framasuni.

Uvijek smo žalili razdor u Sloveniji, ali koja fajda? Ako se liberalima slovenskim kaže, da su jedno zlo, nije dobro ni u klerikalizmu, i bilo bi najbolje, kad bi se prolazilo preko tih pitanja, ali oni, koji bi mogli preći, neće da to urade. I ovo su samo početci onoga što će doći, da se ide na Canossu.

Naša je iskrena želja, da bi ta borba mimoišla Hrvatsku, da bi je minula bar ta časa stranačke gorčine.

A u opće izjavljujemo: Parlamenat nije koncil. Narod šalje u parlamenat narodne zastupnike za to samo, da brane njegova narodna prava, ne dirajući u vjerska, a pošto sada u parlamenatu nije na dnevnom redu dogma vjere, nego načelo narodnosti, na to se valja i osvrćati, to i uvažavati, a osobito pak, da djelovanje narodnih zastupnika podliježe kritici naroda, ne biskupa.

To je naše čedno mišljenje, što ga ovdje, jedino iz uredništva, izrazujemo.“

V Ljubljani, 11. aprila.

K položaju.

Bodočo taktiko Mladočehov, ki se je sklenila v Pragi minolega četrtka, odobravajo, izimši radikalno časopisje, vsi češki listi. Etapna politika, katero je predlagal načelnik mladočehskega kluba, se zdi vsem tem listom edino prava v sedanjem položaju. Masarykov, „Čas“ poroča, da se vrše sedaj najzaupnejša pogajanja in po-

danci — a se je ne drže, so pač cigani! Poleg suhih ciganov stale pa so zakrite bule-turške žene, manjkalo se tudi ni Španjolov.

Španjoli so safardični židje, kateri so bili pred približno 400 leti pregnani iz Španije in so se naselili v Bosni. Njih število znaša v Sarajevu okoli 18—20%, vsega stanovništva. Pečajo se — naravno, saj so židje — s trgovino. Od ostalih židov razlikujejo se ne samo po nošnji, šegah in tudi po verskih obredih. Jedino v barantanju so si slični in jedini v principu: če bolj kupovalca ociganiš, bolje bode za te. Ohranili so prvotni — starošpanski — jezik, kakor tudi narodne običaje in vero, kar priča o veliki žilavosti židovskega rodu.

Zanimivo je njih grobovje, katero nas spominja na bogomilske grobove. Mrlič se pokoplje še skoro gorak ter zavalé nanj velikanski kamen. Hudomušni „Švaba“ — Švaba je vsaki, ki je prišel preko Save, ako nosi klobuk — pravijo, da zato, da ne bi prišel nazaj delat konkurence v trgovini.

Med to čakajočo množico sem se preril do vhoda v mal, s smerekami zarasel prostor za džamijo, kjer je čakalo kakih 20 mož danega znamenja. Resnih obrazov so zrl nepremično proti trdnjavi, držčé lepe, nič hudega sluteče ovne. Vdalala je grobna tišina na tem malem prostoru in polastil

svetovanja, ki imajo namen, parlamentu vsaj za nekaj časa zajamčiti zmožnost do dela, da more opraviti vsaj najvažnejše naloge. Našeje se je baje, da bodo imela pogajanja ugoden vpeh. „Politik“ poroča, da se je bavil zadnji ministrski svet s predlogo glede vodnih cest. Cesar odpotuje 26. maja v Prago, spremljalo ga bo večje število ministrov. Nemcem seveda to potovanje ni prav, a ker se jim je zajamčilo, da ne bodo imeli valed tega nobene škode, mu vsaj sedaj ne ugovarjajo več.

Dogodki v Rusiji.

Namesto ustreljenega nanačnega ministra Bogoljepova je imenovan general Vanovskij, doseđani generalni pobočnik carja Nikolaja. Uradni ruski listi trdijo, da je Vanovskij pri velikošoloh priljubljen. Iz Peterburga poročajo, da je dobil Vanovskij ukaz, spraviti dijaške nemire čim najhitreje in čim lepše s sveta. Oni dijaki, ki so bili demonstrantje na ulici in ki so bili zategadelj za kaznen vtaknjeni v rusko vojsko, se delomo izpuste, deloma pa kaznujejo z vsenčiliškimi kaznimi. Tudi kazni za hujše „krivce“ se zmanjšajo. Car hoče baje, da se s početkom novega šolkega leta odpro vsa sedaj zaprta vsenčilišča. Car hoče odrediti, da se doslej prestrogi vsenčiliški statut ublaži in preostira določila omilijo.

Svečanosti v Toulonu.

Razni pesimistični listi so pisali, da bodo svečanosti v Toulonu začetek konca trozveze in začetek nove dvozveze. Ta prorokovanja se menda ne uresničijo. Rusko ladijevje, ki je odplulo, baš pred početkom italijanskega ladijevja v Toulon, proti Barceloni, se je zopet vrnilo in sedaj so francosko, italijansko in rusko ladijevje zopet v najlepši slogi pri velikih slavnostih toulonskih in nicanških. Napitnice, katere so govorili francoski predsednik Loubet, vojvoda genovski in ruski admiral Birilov, so izražale veliko prijateljstvo med temi narodi, mornaricami in vladami. Seveda je zopet deževalo redov na vse strani! Rusko-francoska zveza se je zopet potrdila, med Italijo in Francijo pa ustanovilo tesnejše prijateljstvo. „Vossische Zeitung“ piše o teh slavnostih: Mi ne moremo spoznati, da bi trozveza, ki gotovo ne bo živela večno, izgubila že sedaj svojo moč, in da bi se morala že v dveh letih razpustiti. Za sedaj pa niso toulonske slavnosti nič drugega kot dokaz, da so se razmere med Francijo in Italijo izboljšale tako, kakor je ugodno gospodarskemu zblizanju. To dejstvo Nemčiji prav tako ne more biti neljubo, kakor zblizanje Avstrije in Rusije. Namenu trozveze ne ustreza sovražnost njegovih članov do drugih držav, nego vse, kar more vzdržati in utrditi mir.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Bruslja poročajo londonski „Morningpost“, da se po mnenju Krügerjevih pristašev prave teškoče južnoafričanske vojne za Angleže šele začne. Burske čete ki so ostavile Pietersburg, se hočejo umakniti v gorovje Zontpan. V ta del de-

se me je tesen čut pri pogledu na mirno prežvekujoče ovne. Tudi sicer nikoli mirujoči cigani zijali so mirno, pričakujoč pod vhomom — nepoklicana noga tega prostora ne sme prestopiti — zaželjenega darila.

Iz topa na zidu trdnjave zavalé se smodnikov dim, trenutek za tem se čuje strel in s strelom ob enem so prerezani vratovi krvavih žrtev, iz katerih teče gorka kri.

Opazovalec, če tudi ne ve pomena, ve takoj, da to ni navadno klanje, kajti vse to opravlja se z neko svečano resnobo, katera je lastna pravemu muhamedancu pri verskih opravilih.

Muhamedanec drži se strogo predpisov svoje vere. Ti predpisi niso zmerom prijetni — a vrše jih v trdnem prepričanju, da mu bo vse stotero poplačano onkraj groba. V raju mu bodo stregle najlepše žene, katere smatra na tem svetu za nižja, samo možu v službo ustvarjena bitja.

Mlajši naraščaj se trudi, korakati s „Švabom“, — napreduje in pri tem napredovanju v „civilizaciji“ pride večkrat v navskriž s predpisi korana, v žalost starejšemu svetu. Naša jedila jim ugajajo, vina sicer ne pijo veliko, pač pa tem več piva, katerega prerok ni prepovedal kakor vino, ker takrat še niso poznali ječmenove vode.

Sarajevo, 3. aprila 1901.

Bergant.

žele se preložiti v kratkem bojišče. Tam vladajo malarija, disenterija in tifus. Tudi takozvana tsetse-muha je ondi doma. Njihov bodljaj umori vsako žival, le osti in kozli so izvzeti. Pomanjkanje vsake železniške sveze otežkuje preživljanje angleških čet. Krüger je prepričan, da Angleži v to ozemlje ne morejo vdreti. „Standard“ poročajo iz Bruslja, da bode bodoči sedež transvaalske vlade Leydsdorp. Ta kraj leži v precej nepristopnem kraju na skrajnem severovzhodu Zmajskih gor. V buraskih krogih sodijo, da angleškim četam ne bo možno vdreti v ta kraj. Ker izstopi v kratkem reka Selati, bo še težje priti do gorovja Zontpan. Uradni list angleške vlade poroča, da se je nastavila komisija, ki bo preiskovala najprej v Londonu, potem pa v Južni Afriki opravičenost zahtev tistih oseb, ki so radi vojne trpele škodo. Zahteve škodo trpečih in do odškodnine opravičenih naj se naznanijo angleškemu zunanjemu uradu do 25. t. m. — „Berliner Tagblatt“ je prinesel obširno poročilo burskega častnika Stuebena, ki trdi, da so Angleži postrelili mnogo ujetih Burov ter da so oskrnili celó mrtva trupla burska.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 11. aprila.

Seji je predsedoval župan Hribar. Za overovatelja zapisnika sta bila imenovana občinska svetnika Plantan in dr. Tavčar.

Župan je povodom čitanja zapisnika o zadnji seji povedal, da je, ustrezaže želji obč. svet. Svetka, dal urediti prostor pred „Glasbeno Matico“ v Vegovih ulicah.

Obč. svet. Žužek je poročal o napravi parapetnih koncev pri Franc Jožefovem prej mesarskem mostu. Obč. svet je bil v jedni zadnjih sej sklenil, naj se napravijo cenejši okrasji, nego so bili projektovani. Po daljšem posvetovanju je odsek odklonil vse nove projekte in se izrekel za to, da bi se naredili na mostu vander krilati levi iz kovine, kakor je bilo od vsega početka projektirano. Taki krilati levi bi veljali od bronarejenji 16.000 K, od bakra narejeni 12.000 K, od cinka narejeni pa 8000 K. Z ozirom na visokost teh stroškov pa si je odsek vso stvar vander premislil in priporočal, naj si konci mostu urede po drugem načrtu, brez okras-kov, kar bi najmanj veljalo.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je priznaval, da je treba računati s stroški, a mostu vendar ne gre pokaziti. Najbolje bi bilo, da se sprejme projekt, po katerem bi se napravili na koncih mostu krilati levi. Govornik je izjavil, da bo glasoval proti predlogu poročevalčemu.

Župan je pojasnil, da bi se dela pri mostu zavlekla za nekaj časa, ako obč. svet pritrdi nasvetu odsekovemu.

Obč. svet. Žužek je z ozirom na neke županove opombe opozarjal, da je imel stavbni odsek pač pravico premeniti svoje mnenje. Stori je to zategadelj, ker bi se krilati levi slabo reprezentirali, in ker bi bili preblizu levov piramide s svetilkami. Končno ima mesto še mnogo potrebnih reči napraviti in torej teh 12.000 K lahko na bolje obrne.

Obč. svet je sprejel predlog podžupana dr. vit. Bleiweisa, da se napravijo krilati levi, in je poročevalčev predlog odklonil.

Isti poročevalec je poročal o dopisu dež. vlade glede nivelov in stavbnih črt za drugo gimnazijako poslopje na Vodnikovem trgu. Po tem načrtu bo erar odstopil mestni občini okroglo 1000 štirjaskih metrov sveta. Ta svet se porabi za napravo nove ulice in razširjenje obstoječih ulic in trgov, a erar zahteva za ta svet primerno odškodnino. Mestni stavbinski urad ugovarja zahteve glede odškodnine. Poročevalec je predlagal, naj se odobre stavbne črte; glede nivelov je z ozirom na to, da bi po vladnem načrtu bili tam trije niveli, predlagal, naj se sklene drugačen nivel, da bo le dvojen padeč. Končno je predlagal poročevalec, naj se vladna zahteva za odškodnino, kot neutemeljena zavrne, in naj vlada svet brezplačno odstopi sicer se projektovana cesta mej Mahrovo hišo, in bodočim poslopjem drž. gimnazije opusti. V utemeljevanje tega predloga je poročevalec povdvarjal, da zavzema vlada nasproti mestni občini stališče, katerega bi pač ne smela zavzemati. Vlada meni, da sme v smislu § 7. stavbnega reda zahtevati odškodnino,

toda njeno pravno stališče ni pravilno, kajti v tem slučaju gre postopati po §§ 4. in 6. stavbnega reda. Pa tudi, če bi res bilo postopati po § 7, bi vlada morala upoštevati koliko je mestna občina že storila za zgradbo državnih poslopij. Za zgradbo pošte je dala občina menda 15.000 goldinarjev, za zgradbo prve gimnazije je dala ves stavbni prostor. To so za občino bile velike žrtve, in te bi morala vlada na vsak način upoštevati. Stavbni odsek stoji na stališču, da vlada ni opravičena zahtevati odškodnine za ta svet, nego da mora prositi za parcelacijo dotičnega sveta na stavišča. Če pa ostane vlada na svojem stališču, da mora občina plačati tistih tisoč štirjaskih metrov, potem naj obč. svet rajše sklene premeniti regulacijski načrt, in naj odpravi nepotrebno cesto, ki je projektovana mej Mahrovo hišo in mej bodočo gimnazijo.

Župan je opozoril, da za premembo regulacijskega načrta treba vladnega potrdila a da ga bo težko dobiti, dr. Tavčar je bil mnenja, da se ne more zahtevati, naj vlada prosi za parcelacijo, čemur sta župan in poročevalec ugovarjala. Obč. svet je odobril stavbno črto in nivel ter sklenil, naj vlada prosi za parcelacijo stavbišča, sklepanje o eventualni opustitvi ceste ob Mahrovi hiši pa je odložil.

Po poročilu obč. svet. Turka je obč. svet dovolil 180 K za napravo žive ograje pri mestni ljudski šoli na Barju in je odklonil priziv dimnikarja Jos. Spitzerja proti oddaji mestnih dimnikarskih del, po poročilu podžupana dr. vit. Bleiweisa pa vzel na znanje poročilo klavničnega ravnateljstva o mestni klavnici in živinskih semnjih.

Koncem seje je obč. svet. Terdina predlagal, naj se nadomeste posušena drevesa na Sv. Jakoba obrežju in naj se napravijo neke svetilke odnot. Župan je obljubil, da se takoj stvar preišče.

Obč. svet. Žužek je na to nujno predlagal, naj se naprosi ministrski svet, da imenuje posebno posvetovalno komisijo, za dovolitev olajšav glede vračanja potresnega posojila in sicer v namen, da bi se olajšave ne dovolile nevrudnim. V tej komisiji naj bi bili zastopniki obč. sveta, trgovske zbornice, hišnih posestnikov trgovcev in obrtnikov. Predlagatelj se je skliceval na to, da je komisija potrebna ker bi člani s poznavanjem lokalnih razmer mogli vplivati, da bi se olajšave ne dovolile nevrudnim, češ, da bi sicer bili prisilci na milost in nemilost izročeni dež. predsedniku a to vendar ne gre, da bi bila dovolitev olajšav odvisna od jedne same osebe, ki vsled potresa ni nič trpela. Ko je šlo za razdelitev podpor in posojil je bila sklicana posebna komisija, naj sa temu dosledno tudi pri razdelitvi olajšav sestavi taka posvetovalna komisija.

Župan je k temu predlogu opomnil, da prisilci ne bodo na milost in nemilost izročeni dež. predsedniku, kajti baron Hein, ki je že dobil obvestilo od ministrstva da se bodo dovolile obširne olajšave, se uradnim potom tudi pri mestnem magistratu informuje o posameznih prosiilih.

Obč. svet. dr. Tavčar je izjavil, da ne kaže skleniti take resolucije, kakor je predlagano. Imenovanje take posvetovalne komisije se more izreči le kot želja, kajti ta želja nima v veljavni postavi nobene podlage in stoji vlada na stališču, da bo sama odločevala glede dovolitve olajšav. Vzlic temu se pa lahko izreče želja, da se imenuje taka posvetovalna komisija, prav ker je tudi pri razdelitvi podpor in posojil funkcijonirala. Nikakor pa ni priporočati nasvetovane resolucije, ker pravi ta resolucija, da naj se imenuje taka komisija jedino v namen, da kak nevruden ne dobi olajšave. Torej naj bi bila ta komisija nekaka inkvizicija. Morda je res kak nevruden dobil kako podporo, ali v resnici se lahko reče, da je danes vsakdo potreben olajšav. Mi smo to vedno povdvarjali, tu in tudi na Dunaju, prav da kaj dosežemo. Resolucija naj se torej premeni, izpusti naj se vsa motivacija in naj se le naroči županu, da se obrne do ministrstva notranjih zadev z željo, da pokliče vlada iz prizadetih krogov tako posvetovalno komisijo kakošna je funkcijonirala pri razdelitvi podpor in posojil.

Predlagatelj se je pridružil temu preminjevalnemu predlogu na kar je bil ta sprejet. Potem je župan zaključil sejo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. aprila.

— **Osebnosti.** Definitivna sta postala na svojih mestih gg. Alojzij Muck, državni nadinženjer v Kranju, in Ivan Jaksche, državni inženjer v Postojni.

— **Imenovanje v cestni odbor.** Dež. odbor je poklical v cestni odbor Brški: gosp. Feliksa Stareta, graščaka na Kolovcu in gosp. Janka Rahnetta, notarja na Berdu; v cestni odbor Višnjagorski pa gosp. Janka Poljanca, posestnika na Krki in gosp. Janka Škrbinca, nadučitelja v Višnji Gori.

— **Zahvala mestnemu občinskemu svetu.** Volilci šentjakevskega okraja so na svojem mnogobrojno obiskanem sestanku dne 3. t. m. jednoglasno izrekli zahvalo slavnemu mestnemu občinskemu svetu na njegovem sklepu, da se bodo strokovne obrtne šole zgradile v njihovem okraju. H krati se je pa tudi prav vneto povdarjalo, da hočejo svojo zahvalo pri prihodnji priliki tudi dejanski izraziti.

— **Državni poslanec dr. Ferjančič** sklicuje shod volilcev v soboto, 13. t. m. ob pol 8. uri zvečer v mestni dvorani v Kamniku.

— **Katedrala v Šmartnu pri Litiji** premajhna. „Slovenec“ piše: Iz Šmartna pri Litiji se nam piše, da je bila tamošnja dekanijaska in župna cerkev o velikonočnih praznikih, posebno pri zgodnjem opraviilu, natlačeno polna — več ljudi je, žal, izostalo izven cerkve. Pričakujemo, da bode preblijali gosp. Starovašnik, pisar pri c. kr. okr. glavarstvu litijškem, „Slov. Narodu“ o tem sporočil. Tako „Slovenec“! Drugi pa zopet poročajo, da so se ljudje cerkve zbal, radi prevodene pridige. Če je cerkev premajhna, jo kardinal Lavrenčič zopet podere in sežida novo in večjo! Se reče, če se prej sama ne podere! Občudovanja vredno pa je, kako bi vsaki dan do grla siti Šmarski popi ubozemu pisarju radi snedli malo drobtinico pičlega vsakdanjega kruha! To so v istini blage duše, ti Šmarski prelatje!

— **V korist Elizabetini otroški bolnici.** Nje ekscelencija gospa baronica Hein je sklicala včeraj zastopnice ljubljanskih dam obeh narodnosti na sejo, v kateri se je sklenilo, prirediti v korist Elizabetini otroški bolnici, ki je podpore zelo potrebna in za katero nje ekscelencija gospa baronica Hein že od nekdaj z veliko vnemo deluje, kakor sploh v korist siromakom v vladni palači velik dobrodelni bazar. O posamičnostih te priredbe bomo seveda še poročali.

— **Ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda** v Ljubljani prirede veselico na korist družbi sv. Cirila in Metoda, ki se vrši v nedeljo, dne 14. aprila 1901 v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“. Vspored je tale: 1. Sekstet iz opere „Wormski orožar“ od Lortzinga. 2. Muzikalični klovni. 3. „Možiček“, pantomima Benj. Ipavica. 4. Izlet v Južno Afriko, humoristično predavanje. 5. „Automati“, komičen prizor. 6. Senčnate podobe. 7. „Špiritist“, komičen solonastop g. Mister Harrisona iz Chicaga. 8. Mister Bob Like, Porter iz Dublina. 9. 5 sester Barrison. 10. Pevske točke. Godba. Pevske točke proizvajajo iz posebne prijaznosti privatni pevski klub, godbene pa sl. meščanska godba ljubljanska. Po končanem programu se odpre obiskovalcem razstava abnormitet iz največjega svetovnega cirkusa Barnum & Bailey. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 80 vin, dijaki 40 vin, otroci prosti.

— **Upravni odbor „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“** je sklenil pri seji dne 8. t. m., da se bo vršila letošnja XIII. glavna skupščina o binkoštnih dne 25. 26. in 27. maja na Bledu.

— **Trgovinska strokovna poročevalca** za inozemstvo. Ker je pismena ekspertiza pokazala malo zanimanja v tukajšnjem zborničnem okolišu za to akcijo, in bi bil obisk Ljubljane združen s precejšnjo izgubo časa, poročevalca ne prideta v Ljubljano.

— **Viško-glinška čitalnica** nam piše: Ker so prva predavanja tako lepo uspela, in so poslušalci teh jednoglasno želeli, da se predavanja nadaljujejo, je sklenila čitalnica še nekaj predavanj prirediti. V nedeljo 14. t. m. ob 5. uri popoldne bo v Travnovem salonu na Glincah predaval gospod

profesor Macher „o rudečem snegu in delju ter o podobnih prirodnih prikaznih“. Vstop je brezplačen in vsakemu dovoljen.

— **Jednorazredna ljudska šola v Št. Janžu na Dolenjskem** razširjena je v tro razredno. Z zgradbo novega šolskega poslopja prične se še tekom tega leta.

— **Zgodnja toča.** Iz Radovljice se nam poroča, da je ondi danes ponoči od polnoči do četrta na jedno uro razsajala huda nevihta. Bliskalo se je in gromelo kakor poleti, in dež se je vlival curkoma. Med dežjem se je vsipala kakor grah in fižol debela toča, najdebelejši zrni pa so bili debeli kakor srednje črešnje. Ko je nevihta pojnjala, bila so tla povsod popolnoma pokrita s točo, in ob hišah je bilo na debelo, da bi se je lahko na mestu nagnalo škaf. Toča se je še jutraj ob osmih dobila na nekaterih krajih na ulici, in tudi okolica se je videla še pobeljena z njo.

— **Slovensko kmetско društvo za šmarski sodni okraj** ima v nedeljo, dne 21. aprila t. l. ob polu 12. uri dopoldne v Jagodičevi gostilni v Šmarju pri Jelšah svoj ustanovni shod. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Govor. 3. Čitanje pravil. 4. Vpisovanje članov. 5. Predavanje. 6. Raznoterosti. Kmetje šmarskega okraja pridite vsi! — Bodite složni! Združite se! V slogi in v združenju je moč! Osnovni odbor.

— **Požar.** Piše se nam iz Rajhenburga. Dne 9. t. m. je na Blanci grozen požar šestim gospodarjem uničil vse imetje. Zgorelo je 21 poslopij do tal. V ognju je poginilo 11 prašičev. Pogoreli so jadrnikom kozolci, vozovi, brane, plugi, gospodarsko orodje in vsa obleka. Nenasitni element je zahteval tudi človeško žrtev, 73letno prevžitkarico Mlinaričko. Nesrečnica je bila sama doma, s štiriletnim vnukom, ki je, igraje se z žveplenkami, v parni (šupi) zažgal praprot. Vel je tedaj baš zelo hud veter, in mahom je bilo vse v plamenu. Vaščani so bili za časa nezgode skoro brez izjeme pri poljskem delu. Prihitevi domov, so jedva rešili živino. — Jeden gospodar je imel v omari shranjenih 1000 K, skupiček za malo preje prodane vole. Bil je tolikaj drzovit in pogumen, da je vdrl v gorečo hišo, vkljub dušljivemu dimu dospel do denarja in ga srečno otel. Strašen je bil prizor, videti te nesrečne ljudi, kako so jadrkovali, lomili roke, jokali, besno kričali, in obupno valjali se po tleh. Nesrečnega dečka, ki je provzročil katastrofo, hotel je lastni mu oče v prvi ekstazi kar ubiti. Na ponesrečeno Mlinaričko se je podrl goreč hlevni napušč, ter pokopal jo v zublju. Izvlekli so jo, ne opečeno, nego doslovno zgorelo. Škode je približno 40.000 kron. Nesrečniki so tem bolj vredni pomilovanja, ker sta bila le dva pogorela zavarovana, jeden za 800 kron, a drugi za še neznatnejšo svoto. Vso čast vrlemu gasilnemu društvu rajhenburškemu, ki je, jedva doznaviši za nesrečo, nemudoma pohitelo na Blanco, ter po neumornem šesturnem delu bilo kos strašni prirodni sili. Tudi sevniškemu gasilnemu društvu, dasi kasno došlemu, gre vse priznanje. Da ni bilo imenovanih gasilcev na mestu, šlo bi bilo vse v nič.

— **Tisočak ukradla** je 17letna Marija Ozlaček svojemu staremu očetu Francetu Jamniku na Sredini št. 14 in je pobegnila v Ameriko.

— **Povozil je včeraj zvečer na sv. Petra cesti** neki kolesar dijaka Franceta Šusteršiča, ki se je pri padcu na desni nogi poškodoval.

— **Tatvina.** Franciški Knificovi, delavki v tobačni tovarni, je bilo iz njenega stanovanja v Hrenovih ulicah št. 20 pokradeno več obleke. Sumljiva tatvine je neka delavka, ki je tudi nekaj obleke prodala pri starinarjih.

— **V roko ugriznil je postrešček A. Š. fjakarja F. M.**, s katerim se je bil spril zaradi natakacije „pri št. 6“.

— **Obesil se je včeraj, popoldne v svojem stanovanju na Dunajski cesti št. 9** sprevednik J. Š. Njegova hčerka je prišla ravno na to v sobo in prerezala vrv in rešila očeta gotove smrti.

* **Grof Ladislav Pejačević** (Pejačević), bivši hrvatski ban, je na velikonočno nedeljo, na svojem posestvu v Našiču 77 let star umrl. V politično življenje je stopil l. 1861. ter postal kmalu jeden najvplivnejših mož na Hrvatskem, ki se je Rauchovi politiki odločno upiral. Njegova zasluga je, da sta se narodna stranka in zmerni del uni-

jonistev združila. V dobi Mažuraničevega banovanja se je Pejačević docela umaknil s političnega polja. Ko pa je leta 1880 odstopil Mažuranič, je bil grof Pejačević imenovan banom. Kot tak je inkorporiral vojaško granico ter si za mesto Zagreb ob času potresa pridobil neveljivih zaslug. Deželni finančni ravnatelj David pa je provzročil banov padec, ker je dal odstraniti s finančnih poslopij v Zagrebu grbe s samo hrvatskimi napisi ter jih zamenjal z madjarsko-hrvatskimi. Nastali so pollični nemiri. Demonstrantje so potrgali grbe s poslopij. Ker pa je ogrska vlada zahtevala, da jih naj da ban obesiti iznova, je Pejačević rajše odstopil, kakor da bi pomagal kršiti nagodbeni zakon. S tem si je pridobil Pejačević splošne simpatije.

* **Gledališče ob Dunajščici** zaprto. Radi slabih dohodkov, in ker je orkester zahteval povišanje plače, je ravnatelj Langkamer naznanil policijskemu ravnateljstvu, da ostane gledališče ob Dunajščici na Dunaju zaprto ter da ravnateljstva ne prevzema več.

* **V smrti radi — razglednice.** V prodajalnici papirja Ascher in Reilich v Brnu je bil mlad praktikant, ki je dal svojemu kupujočemu prijatelju mesto ene razglednice dve razglednici, torej eno povrh. Ko je to šef zapazil, je praktikanta nemudoma spodil iz službe. Praktikant je bil najstarejši sin uboge družine, v kateri je bilo še 7 otrok. Mladenica je bilo tako sram, da ni šel domov, nego k progi, kjer se je vlegel na tir, da ga je do smrti povozil vlak. Šel je v smrt radi razglednice, ki je morda vredna — 5 vinarjev!

* **Iz najboljših budimpeštanske družbe.** Te dni je stala pred sodiščem bivša šivilja Katarina Dürrišch, ki je živela v konkubinatu z oženjenim bivšim sodnikom in antisemit-skim državnim poslancem Gezo Onodyjem. Poleg tega ljubimca pa je imela še nekega polkovnega zdravnika. Katarina Dürrišch je izvabila nekemu ubožnemu zakonskemu paru otroka ter potem dejala polkovnemu zdravniku, da je — njegov. V zvezi z Onodyjem je pritisкала na polkovnega zdravnika ter zahtevala za otroka 30 000 kron. Zdravnik pa ji je dal le 4000 kron. Izkazalo se je, da ji je Onody obljubil, oženiti se z njo, ako iztane iz zdravnika vsoto 30 000 K.

* **Panika v cerkvi.** Iz Vratislave poročajo: V Poznanju se je na velikonočno nedeljo med mašo primerila strašna panika. Občinstvo je namreč mislilo, da v cerkvi gori ter drlo proti izhodu. Nekemu 8 let staremu dečku, ki je v gnječi padel, so pomčkali docela glavo. Več oseb je bilo ranjenih.

* **Medveda je ubil s kamnom.** Iz Senja javljajo v „Novem Listu“, da je 20 let stari Jandre Vukušić iz Klade prinesel na veliki petek domov okoli leto dni starega medveda, katerega je s kamenom pobil na cesti nedaleč Jablanca.

* **Človeško življenje.** Vseh ljudi na svetu je 1½ milijarde. Govoré 3000 znanih jezikov in imajo 1100 ver. — Izmed 500 oseb doseže le jedna 80. leto, a od 1000 oseb samo jedna 100. leto. Vsako leto umre okoli 33 milijonov ljudi, t. j. okoli 96 000 vsak dan, 3730 vsako uro, 60 vsako minuto, jeden vsako sekundo. Vsako leto pa se na rodi 42 milijonov ljudi. Prirastek bi tore znašal 9 milijonov oseb, a vojne ter nenavadne epidemije, nezgode zmanjšujejo tudi to število.

* **Italijanska policija.** V lombardskem kraju Biunno se je 31. marca italijanska policija zopet enkrat izkazala. Kmetje so bili že dalje časa ogorčeni na nekatere posetnike, ki so hoteli prodati neke travnike, na katerem so pasli pastirji skupno živino že nad sto let. 30. marca so kmetje šli na magistrat, kjer se jim je obljubilo, da se travniki ne prodajo. Nato so šli še k dotičnim kupcem ter jih prisilili, da so se kupu odpovedali. Naslednjega dne pa je dal župan vodje kmetov zapreti. Kmetje so šli nato pred magistrat demonstrirati in zahtevati, naj aretirance izpustí. Noben uradnik ni prišel pomirit razburjene kmete, pač pa so se postavili policijsti k vsem vratom magistrata. Ko je priletel nanje prvi kamen, so takoj ustrelili, ubili 13letnega dečka, in mater sedmero otrok; štiri mlade ženske in dva mladeniča pa so teško ranili.

Književnost

— **Knjige „Hrvatske Matice“.** Danes smo dobili knjige „Hrvatske Matice“ za l.

1900. Naslovi in vsebina teh knjig: 1. Spomen-cviete iz hrvatskih i slovenskih dubrava. U vienac savila „Matica Hrvatska“. Sa slikom biskupa J. J. Strossmayera, 29 slika u slogu i 18 umjetničkih priloga. Zagreb 1900. Tisak K. Albrechta (Jos. Wittasek) u Zagrebu. (Slovenski pisatelji, ki so prispevali k temu velikemu, krasnemu delu, so: A. Askerc, Jan Barle, Jožef Benkovič, Eng. Gangl, Fran. Govékar, Simon Gregorčič, Josip Kostanjevec, Evgen Lah, dr. Fran. Lampé, Jos. Lavtižar, Ant. Medved, Fr. Ks. Meško, dr. Mat. Murko, Fran. Neubauer, Rajko Perušek, Simon Rutar, Ivo Šorli, dr. Ivan Tavčar, Anton Trstenjak, dr. Fran. Vidic in Ivan Vrhovnik. K umetniškim prilogam pa so prispevali: Iv. Grohar, An. Koželj, Janez Šubic, Jurij Šubic, Iv. Vavpotič, Ferdo Vesel in Iv. Zajc — 2. Zabavna knjižnica: svezak CCXXXVII. do CCXXXIX. Edhem Mulabdić: Na obali Bosne. Crtica. — 3. Zabavna knjižnica: svezak CCXXXIV.—CCXXXVI. Viktor Car Emin: Pusto ognjište. Pripovijest iz istarskoga života. — 4. Slavenska knjižnica: Knjiga VIII. Eliza Orzeszko: Izabrane pripoviesti. — 5. Avgust Šenoa: Sabrane pripoviesti. Svezak šesti: Diogenes. — 6. Svjetka poviest: Poviest novoga vieka. Od godine 1453. do godine 1789. Izradio Franjo Valla. Dio drugi. — 7. Poučna knjižnica: Slike iz občega zemljepisa. Napisao dr. Iv. Hoić. Knjiga V. Dio 2. Bugarska, Srbija, Crna gora. Sa 130 slika i jednom zemljepisnom kartom. — 8. Knjižnica za klasičnu starinu. Knjiga V. Povjest grčke književnosti. Sastavio dr. Avgust Musić. Dio 2. Povjest grčke proze u klasično vrijeme i povjest grčke književnosti u poklasično vrijeme. — O teh prelepah knjigah izpregovorimo več v listku.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 11. aprila. Ministrski svet je imel včeraj daljšo sejo, v kateri se pa še ni razpravljalo o zgradbi vodnih potov, ker v pristojnih ministrstvih vršéča se posvetovanja glede najetja za izvršitev teh del potrebnih 200 milijonov kron še niso končana. Sklenjeno je, da se začne ta dela l. 1904., a trajala bodo do l. 1920. K troškom bodo morale prispevati tudi Češka, Moravska, Šlezija in Dolenja Avstrijska.

Dunaj 11. aprila. Včeraj popoldne umrl je tukaj drž. poslanec, profesor Schlesinger v starosti 70 let. Schlesinger je bil pristaš krščanskosocialne stranke. V drž. zbor je prišel l. 1891. Za časa razprav o regulaciji valute je s svojim zmendenim projektom o „ljudskem denarju“ delal mnogo hrupa. Neki poredni poslanec je tedaj zaklical, da ljudski denar je tisti denar, ki ga ljudstvo nima.

Dunaj 11. aprila. Govorica, da je nastal mej ministrskim predsednikom Körberjem in železniškim ministrom Wittekom konflikt se vzdružuje. Witte se upira projektu glede Severo-zapadne in Jugo-severne nemške zvezne železnice ter hoče baje odstopiti.

Pariz 11. aprila. Včeraj popoldne je prišel prezident Loubet v Toulon. Koj po prihodu ga je obiskal vojvoda genoveški in mu v imeni italijanskega kralja izročil red Anunciate. Loubet se je zahvalil kralju brzojavno. V brzojavki imenuje Italijo prijateljico Francije. Pri banketu v mornarski prefekturi sta Loubet in vojvoda genoveški opetovano povdarjala francosko-italijansko prijateljstvo. Italijanski kralj se je Loubetu brzojavno zahvalil za sprejem italijanske eskadre. Močno se opaza, da je vojvoda genoveški odgodil svoj za danes določeni odhod do sobote.

Bruselj 11. aprila. Krüger odpuhuje v kratkem v Washington. Dan odhoda še ni določen. Krüger je že dobil zagotovilo, da ga prezident Mac Kinley oficialno sprejme.

London 11. aprila. Listi trde, da hoče Botha zopet začeti mirovna pogajanja s Kitchenerjem. Razen Deweta so neki vsi burski generali s tem zadovoljni. Botha sodi, da se bo Dewet moral hitro udati, ako druge burske čete ustavijo vojno.

Umrli so v Ljubljani:

V hiralnici:

Dne 3. aprila: Mihael Pančur, dninar, 80 let, veled raka.

Spominjajte se dljaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Razglednice

Rz lastno sliko, krasno izdelane, izdeluje S. Wogointzits, Dunaj, IX/2, Lazarethgasse 6, po vsaki fotografiji, ki se mu pošlje. Cena za eno razglednico je samo 12 kr., a naročiti se mora najmanj 10 kosov od 1 slike, ki se nepokoarjena vrne.

Meteorologično poročilo.

Vikina nad morjem 204-3 m. Srednji letni tlak 736-0 mm.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Možna v 24 urah
10.	8. svečer	727.5	13.8 al. izahod	dež		
11.	7. jutraj	733.3	7.3 al. svzhod del. oblak.			
	2. popol.	733.0	16.6 sr. jvzhod del. oblak.			

Srednja večerajšnja temperatura 15.2°, normale: 8.7°. Sinoči bliskanje, po polnoči vihar.

Dunajska borza

dne 10. aprila 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.10
Skupni državni dolg v srebru	98.20
Avstrijska zlata renta	117.95
Avstrijska krona renta 4%	97.60
Ogrska zlata renta 4%	117.80
Ogrska krona renta 4%	93.10
Avstro-ogrsko bančne delnice	169.2
Kreditne delnice	707.75
London vista	240.25
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.57
20 mark	23.48
20 frankov	19.09
Italijanski bankovci	90.55
C. kr. cekini	11.31

Izdelovanje bičev in hlačnih jermenov.

Fran Ptáčnik (754-1)

Visoké myto (Hohenmauth), Češko.

Iz svoje

drevesnice

morem oddati letos še sledeče rastline v večjih množinah:

Razne Thuje	od 1-4 m visoke.
Velikolistnate lipe	3-4 m "
Rudečelistnate buke	3-4 m "
Divje kostanje	4-6 m "
Razno pritlično sadno drevje v piramidah in spalirjih.	

Priporočam se čislanim naročilom

Jos. Lenarčič na Vrhniki.

(736-2)

Gostilna Triglav

v Lescah

se 1. majem t. l. dà na račun ali v najem.

(737-3)

Adolf Hauptmann v Ljubljani.

ROGAČKA

KISELA VODA Gempel in Styria v. v. v. SVETOVNOZNANA OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Poštna in brzojavna odpraviteljica

z večletno prakso in z dobrimi spričevali išče službe.

Natančnejša pojasnila podaje iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Nar.“. (748-2)

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. februvarja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inmost; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m jutraj osonni vlak v Novo mesto, Straža-Topolice, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m dopoldne osonni vlak v Novo mesto, Straža-Topolice, Kočevje. — Ob 6. uri 55 m zvečer osonni vlak v Novo mesto, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m dopoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m jutraj osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2. uri 32 m dopoldne osonni vlak iz Straže-Topolice, Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer osonni vlak iz Straže-Topolice, Novega mesta, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m dopoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zvečer, ob 11. uri 5 m dopoldne, ob 6. uri 10 m jutraj.

Adrijatsko

Postaja:

Devlin-Sistiana

avstrijske južne železnice.

Lastnik: Knez Aleksander pl. Thurn-Taxis.

Klimatično zračno zdravilišče za celo leto. Iz Trsta 1/2 ure vožnje po železnici. Odlično bivališče pri zmernih cenah. Penzija. Dunajska kuhinja. Tople morske kopeli. Hotelski voz na postaji.

(487-12)

Ravnatelj Franc Gansmüller

poprej hotel Munsch in nadvojvoda Karl na Dunaji.

Št. 73.

Razpis učiteljskih služeb.

Na novoustanovljeni III. mestni deški petrazredni ljudski šoli v Ljubljani, ki se odpre dné 16. septembra 1901, je stalno popolniti mesto

nadučitelja in štirih učiteljev

s službenimi prejemki, kakor jih ustanavlja zakon z dné 14. maja 1898, dež. zak. št. 25. Prosivci naj vložijo svoje prošnje do 14. maja 1901 po predpisanem potu pri zdolaj navedenem šolskem oblastvu.

Po določenem roku dospele ali nedostatno opremljene prošnje se ne bodo upoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dné 4. aprila 1901.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner v Ljubljani. (714-2)

Izjava.

Podpisani tem potom prekličem vse žaljivo govorjenje dné 3. aprila t. l. o gosp. J. D. pred njegovim predstojnikom, in sploh vse, kar sem o njem pred ljudmi govoril, ter ga v vseh slučajih spoznam kot značajnega in vestnega. Vzrok govorjenja je bila moja pijanost in moja rodbina.

Št. Jurij pod Kumom, 8. aprila 1901.

Franc Bostič gostilničar.

(753)

Fino vino v steklenicah, Kulmbaško pivo v steklenicah, konjak, brinjevec, slivovko, Klauerjev „Triglav“

priporoča (12-81)

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Lastnik velike parne žage, 40leten strokovnjak, v vseh lesovnih vrstah izveden, želi zaradi rodbinskih razmer opustiti svoje podjetje ter išče resnega

strokovnjaka

ki bi bil zmožen, da samostojno vodi naprej podjetje. Dati bi moral jamstvo, in bi se mu poleg honorarja zagotovil še poseben dohodek iz podjetja, katero daje na leto do 400 vagonov reznega gradiva in 200 vagonov oglja iz bukovega lesa. Eventualno se parna žaga tudi proda, in bi, ako se želi, dosedanj lastnik ostal udeležnik, manj ali več, kakor bi to želel kupec. — Parna žaga teži proti Dunaju, Trstu in Reki, in leži v kraji, ki ima mnogo bukovega lesa, delavce in voznike po ceni. Znanje Hrvat skega ali slovenskega jezika je potrebno. Ponudbe sprejema upravništvo „Slov. Naroda“.

(752-1)

Pojasnilo.

S tem naznanjam vsakomur, da se pravi gostilni v Dobu pri Domžalah šteje 76 „pri Levcu“.

Dob, dné 9. aprila 1901.

(745-2)

Mihael Levec.

Kolo za dame

še jako lepo in dobro ohranjeno, se proda po nizki ceni. (750-2)

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Rabljena, a dobro ohranjena okna in vrata se kupijo.

(755-1)

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Takoj dobi službo potovalec za pivovarno

v starosti ne čez 45 let. Kavcije je položiti 400 K. — Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „Slov. Naroda“.

(747-2)

Novost! * Novost! Fine

parfum-dopisnice.

Edino zastopstvo za Kranjsko ima

lv. Bonač, Ljubljana.

Prodajalcem velik popust.

(706-2)

Komptoarist

za izseljevalno podjetje, ki mora biti zmožen nemškega, hrvaškega in slovenskega jezika v pismu in govoru, kristijan in vseh vojaških vaj prost, se išče, da nastopi službo z dnem 1. junija. Ponudbe v gori imenovanih jezikih ter z navedbo dosedanjega delovanja, starosti, in če le možno s priloženo fotografijo, sprejema pod „B. E. 2598“ anončna pisarna, Rudolf Mosse na Dunaji.

(740-3)

Krepilna hrana

Tropon

slast obujajoča in izredno tečna je podlaga za: (741-2)

Tropon-suhor, Tropon-cakes

Tropon-čokolado, Tropon-cacao, Tropon-otročjo moko.

Tropon-beljakovo moko

kot primes k jedilom za zdrave in okrevajoče. Kuharska knjiga „Moderna krepilna kuhinja“ brezplačno in franco.

Dobiva se povsod

ako ne, naznanja najbližnje prodajališče

Avstr.-ogr. Tropon-tovarna Dunaj, VIII/1, Kochgasse 3.

A. Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcalov, šip itd. itd. po najnižjih cenah.

16

Pristen okusen jetrni tran à 70 h. — à 1 K.

Jelkino Francovo žganje à 1 K 20 h.

Pulcherin-Crème dela kožo lepo, čisto, gladko in fino; à 1 K, stekleničica za poskus à 20 h.

Se dobi na prodaj ali naroči po pošti v lekarni „pri orlu“ v Ljubljani.

Jedini izdelatelj 15

Mr. Ph. Mardetschlaeger

lekarnar in kemik.

Pozor na lekarniško firmo!

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih klobukov in čepic perila, kravati itd.

16

po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah. Blekile in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.

16

Vnanja naročila se točno izvršé.

Kdor kupuje sukneno blago

ogleda naj si novo urejeno sukneno skladišče trdke

R. Miklauc

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5

kjer se lahko prepriča o cenah brez primere.

Glavno skladišče Loškega ševioa (sukna)

katero blag je znano dobro in se prodaja po tovarniških cenah.

Sukneni ostanki 16

različnih vrst za polovico cene.

Vzorci pošilja na zahtevanje poštne prosto.